

Найденюв А. Г., кандидат філософських наук, доцент, докторант відділу інтернаціоналізації вищого образования, Інститут вищого образования Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна) E-mail: visnukdnu@i.ua

Роль університетської еліти в розвитку соціального інтелекту мережевого суспільства.

Анотація. *От етичних і професійних якостей університетської еліти суспільства во многом зависит уровень развития социального интеллекта любого народа. Высокое качество лидерского потенциала университетов способно решать важнейшие вопросы и проблемы жизнедеятельности общества и системы образования, в частности, ставить цели и достигать их; выбирать лучший путь развития для образовательной системы и общества, различать пути их развития и упадка; проводить отбор действительно наилучших специалистов на ответственные должности в государстве и высших учебных заведениях; превращать университеты в образец социального учреждения с ярко выраженным положительным синергетическим эффектом.*

Ключевые слова: синергія, етнічний інтелект, соціальний інтелект, інтелектуальна безпека.

Naydonov O. G., PhD in philosophical Sciences, associate Professor, doctoral student of the Department of internationalization of higher education, Institute of higher education National Academy of pedagogical Sciences of Ukraine (Kiev, Ukraine) E-mail: visnukdnu@i.ua

The role of the University elite in the development of social intelligence of the network society.

Abstract. *From an ethical and professional quality of an university elite of a society largely depends the level of a social intelligence of any nation. High quality leadership potential universities able to solve the major issues and problems of a society and the education system, in particular, to set goals and achieve them; choose the best way for the development of an education system and a society, ways to distinguish their development and decline; conduct a selection is really the best in responsible positions in the state and higher education; transform universities into a model of a social institution with a strong positive synergistic effect.*

Keywords: synergy, ethnic intelligence, social intelligence, intellectual security.

УДК 37.014.65 (477)

Нежива О. М.,

кандидат філософських наук,
старший викладач кафедри сучасних європейських мов,
Київський національний торгово-економічний університет
(Київ, Україна), E-mail: visnukdnu@i.ua

ФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В ПЕРШІ РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Анотація. *В освітній політиці будь-якої держави існує як мінімум три пріоритети, які в тій чи іншій мірі прописані на законодавчому рівні і за якими можна визначити ступінь досконалості освітньої політики. Мова йде про якість, ефективність і рівність в освітній політиці. У статті автор розглянув особливості формування освітньої політики в Україні за період 1990–1994 років. У результаті проведеного аналізу було встановлено, що формування освітньої політики в період 1990–1994 року відбувалося на традиціях радянської освіти. Всі зміни, які відбулися в освітній політиці України за цей період не були обумовлені змінами в стратегії освіти.*

Ключові слова: освіта, освітня політика, політика держави, якість, ефективність, рівності освіти.

Постановка проблеми. В освітній політиці будь-якої держави існує як мінімум три пріоритети, які в тій чи іншій мірі прописані на законодавчому рівні і за якими можна визначити ступінь досконалості освітньої політики. Мова йде про якість, ефективність і рівність в освітній політиці. Адже, як зазначає український дослідник Є. Красняков зазначає, що аналіз сформованої законодавчої та іншої нормативно-

правової бази про освіту дозволяє сформулювати поняття «державна політика в галузі освіти України» наступним чином – це «складова частина (підсистема) загальнодержавної політики, що включає сукупність певної системи цілей, завдань, принципів, програм та основних напрямів діяльності органів управління освітою, спрямованих на організацію науково-методичного та впроваджувального супроводу стратегій розвитку системи освіти» [3]. Оскільки, державна політика в галузі освіти і державне управління освітою взаємопов'язані. Державне управління є засобом (механізмом, інструментом) здійснення державної політики в галузі освіти.

Мета дослідження полягає у здійсненні комплексного аналізу та розгляду особливості формування освітньої політики в Україні за період 1990–1994 років.

Виклад основного матеріалу. Державна політика в галузі освіти в Україні визначається вищим законодавчим органом, здійснюється органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на основі затвердженої органами влади і схваленої громадською думкою концепції розвитку освіти. Можна стверджувати, що освітня політика України – це інструмент впливу політичної еліти українського соціуму на підростаючі покоління. В умовах української державності що тільки формуються саме світоглядні орієнтири і спонукання профільних чиновників високого рангу привели українську освітню систему до того стану, в якому вона перебуває наразі. І ніяких інших застережень і виправдань бути не може, тому що українські чиновники були наділені всіма важелями впливу, для того щоб самотійно, не оглядаючись на суспільну точку зору або контроль з боку соціуму, здійснювати ті чи інші перетворення в концепції розвитку освіти.

Державна політика в галузі освіти в Україні ґрунтується на стратегічних документах розвитку освіти (програми, доктрини, концепції тощо); конституційних нормах, міжнародних, міждержавних договорах, ратифікованих вищим законодавчим органом; законодавчих актах; указах та розпорядженнях глави держави; постановах Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України; наказах спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі освіти і науки, інших центральних органів виконавчої влади, яким підпорядковані заклади освіти; наказах та розпорядженнях регіональних (місцевих) органів виконавчої влади, прийнятих у межах їх компетенції [3].

Якщо проаналізувати освітню політику України в цілому, охоплюючи весь її двадцятирічний період незалежного розвитку, то ми можемо сказати наступне. Відомі голландські дослідники А. Горняцька і П. Маасен, спираючись на типологію Дж. Ольсена, в свій час запропонували чотири моделі державного управління вищою освітою. Так от, державна освітня політика в Україні практично повністю збігається з критеріями моделі «раціональна держава – суверен», яка асоціюється, як відзначають автори, з «інтервенціоністською державою», з жорстким «державним контролем», з системою управління освітою, в якій «вища освіта розглядається як інструмент досягнення економічних і соціальних цілей» [8].

Виходить, що незважаючи на всі запевнення чотирьох Президентів України (Л. Кравчука, Л. Кучми, В. Ющенко, В. Януковича) та інших високопосадовців, а також судячи із особливостей розвитку української освітньої політики, кілька десятиліть «незалежності» України насправді були далекі від демократичних перетворень. Україна, з усіма інститутами державного управління продовжувала розвиток в напрямі авторитарного (президентсько-парламентського) правління. Всі обіцяні і декларовані кроки на зближення України з Європою, носили суто формальний характер.

Наш висновок підтверджується головними постулатами, якими А. Горняцька і П. Маасен визначають модель «раціональна держава – суверен» [8]:

- Функція вищої освіти – впроваджувати в життя певний визначений керівництвом курс, незалежно від його змісту;

- Оцінювання вищих навчальних закладів здійснюється на основі визначення їх

політичної результативності (effectiveness);

- Правила взаємодії побудовані за ієрархічним принципом субординації та підпорядкування, участь соціуму в організації освіти обмежена;

- Розробка рішень жорстко централізована (єдиний центр контролю) зверху до низу (top down);

- Ієрархічна система управління;

- Всеохоплюючий характер державного впливу;

- Автономія будь-якої організації обмежується сферою рішення «технічних питань»;

- Зміни у вищій освіті є результатом змін в політичному керівництві.

Таким чином, ми можемо резюмувати, що попередній загальний аналіз особливостей розвитку освітньої політики в Україні вказує на декларативність проєвропейського розвитку освіти. На наш погляд, розвиток освіти в Україні з самого початку заснування держави не міг бути прогресивним, тому що керівництво країни хоча і оголосило курс на заснування соціуму з проєвропейською спрямованістю, насправді продовжило дотримуватися авторитарної форми правління і вибудовувати ієрархічне суспільство з жорсткою вертикаллю управління. Ця суперечлива і облудна позиція Президентів України і їх «команд», знайшла своє відображення в державній освітній політиці і добре прочитується в стратегічних документах розвитку освіти – Законі «Про Освіту» і його редакціях. Якщо, на рівні заяв і претензій керівництва ратували за курс України на зближення з європейськими системами освіти, з Болонською системою (актуальність якої зросла на початку XXI століття) тощо, то фактично, на рівні закону про освіту, програми, доктрини, концепції тощо, вони дотримувалися поглядів щодо збереження радянської моделі освіти, лише для видимості (антуражу) розбавивши її формальними положеннями Болонської системи.

Якщо проаналізувати так звану «новітню», «передову» освітню систему і державну політику в галузі освіти в Україні взагалі то, на наш погляд, це, головним чином, зруйновані змістовні традиції попередньої радянської моделі освіти, що облицьовані найпростішими формальними атрибутами Болонської системи. Введення зовнішніх атрибутів Болонської системи (наприклад, кредитно-модульної організації навчального процесу, дворівневого навчання: бакалавр і магістр, та ін.) дозволяло українським керівникам «звітувати» перед суспільством і світом про європейську спрямованість реформ в галузі освіти, але при цьому зберігати непорушність підвалин авторитарної влади, при якій освіта розглядалась як інструмент досягнення економічних і соціальних цілей. Свідомістю українського суспільства маніпулювали, при цьому система освіти в цьому маніпулюванні масовою свідомістю відігравала визначальну роль.

Підтвердимо висунуту нами тезу аналізом змін в освітній політиці при першому Президенті України Л. Кравчуку. Ми змушені будемо звертатися до історії нашої держави і згадувати події, які в тій чи іншій мірі впливали на формування освітньої політики України.

За результатами нашого аналізу, після розпаду Радянського Союзу в освітній політиці України зміни відбулися, але вони не стосувалися змістовних і визначальних моментів. На порядку денному не стояло питання відмови від радянської моделі освіти або розробці нових стратегій в освітній політиці. Українську еліту що прийшла до влади хвилювали зовсім інші питання: економічні, соціальні, політичні. Освіта їх цікавила в останню чергу. Тому, освітня політика новоутвореної держави формувався (а точніше продовжувала свій розвиток) на «старих» радянських освітніх традиціях. А зміни, які в ній відбулися були опосередковані, спричинені зовсім іншими причинами. Але для того щоб зрозуміти їх повернемося у ті часи.

Нагадаємо, що перебуваючи під тиском суспільних настроїв, 16 липня 1990 XXVIII з'їзд Комуністичної партії України прийняв резолюцію «Про державний

суверенітет Української РСР». Оскільки більшість у Верховній Раді УРСР формально складали комуністи, того ж дня депутати Верховної Ради УРСР прийняли «Декларацію на виконання резолюції з'їзду». Фактично це була програма побудови незалежної держави. У преамбулі Декларації підкреслювалося, що Верховна Рада УРСР проголошує суверенітет України як «верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади республіки в межах її території, незалежність і рівноправність у зовнішніх відносинах». Прийнята Декларація визнавала самостійність республіки у вирішенні питань науки, освіти, культурного і духовного розвитку української нації [1].

Але незважаючи на прийняту Декларацію про державний суверенітет України, наша держава ще залишалася в рамках СРСР, крок за кроком намагаючись сформувати свою державність. Саме одним з таких кроків був Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки «Про освіту» від 23.05.1991 року. Цей закон ще спирався на Конституцію Української Радянської Соціалістичної Республіки що була прийнята позачерговою сьомою сесією Верховної Ради Української РСР дев'ятого скликання 20 квітня 1978 року і майже продовжував усталені традиції освіти Радянського Союзу.

За даними С. Свіжевської, на момент розпаду Радянського Союзу в Україні функціонувало 149 вищих навчальних закладів і 742 технікуми та училища, в яких навчалося в цілому 1,6 млн студентів. Майже дві третини випускників цієї системи отримували дипломи з інженерно-технічних спеціальностей, а кількість економістів, менеджерів та юристів була багаторазово меншою, ніж у демократичних країнах з аналогічними показниками розвитку господарства [7].

У першому Законі Української Радянської Соціалістичної Республіки «Про освіту» було закладено три принципові відмінності від попередніх традицій радянської системи освіти:

1. «Українська РСР відповідно до Декларації про державний суверенітет України є самостійною у вирішенні питань освіти, науки, культури та інших сфер духовного життя республіки» [2]. Новоутворена незалежна держава залишала за собою право самостійного вибору освітньої політики;

2. Стаття 16 цього Закону передбачала можливість утворення і рівноправне функціонування закладів різноманітних організаційно-правових норм – державних, муніципальних і недержавних: «Навчально-виховні заклади створюються державними, кооперативними, громадськими організаціями, підприємствами, установами, приватними особами відповідно соціально-економічних, національних, культурно-освітніх потреб у них і при наявності необхідної матеріально-технічної, науково-методичної бази, педагогічних кадрів» [2];

3. Перехід державних вузів на частково платну систему навчання. У статті 35 зазначається: «Вищі навчальні заклади здійснюють свою діяльність за державними замовленнями та договорами як основною формою регулювання відносин між навчальними закладами та підприємствами, установами, організаціями, громадянами» [2].

Нагадаємо, що на початку 1991 р., ще до проголошення незалежності України, Верховна Рада прийняла два історичні закони – «Про власність» і «Про підприємництво», які не забороняли здійснення підприємницької діяльності в освітній сфері. Закон «Про освіту» від 23.05.1991р. узаконував рівність прав державних, муніципальних і приватних навчальних закладів усіх рівнів акредитації.

19 серпня 1991 року з метою повернення суспільства до попередніх порядків СРСР була здійснена спроба державного заклоту. Його ініціатори – представники вищого державного керівництва СРСР – заявили, що у зв'язку з начебто хворобою Президента СРСР М. Горбачова його обов'язки виконуватиме Г. Янаєв, а країною керуватиме Державний комітет з надзвичайного стану. І якщо реакція керівництва республіки (зокрема Голови Верховної Ради УРСР Л. Кравчука) на події у Москві

була загалом стриманою, то опозиційні сили від самого початку заколоту зайняли принципову позицію, розуміючи, чим загрожує Україні перемога ДКНС. 19 серпня 1991 р. Народний Рух України закликав співвітчизників не підкорятися волі заколотників, створювати структури активного опору, вдатися до всеукраїнського страйку. 20 серпня Народна Рада (парламентська опозиція у Верховній Раді України в 1990–1994 рр.) засудила державний заколот і закликала підтримати керівництво Росії у протистоянні з ним. 22 серпня 1991 р. заколот у Москві був придушений, а вже 24 серпня 1991 р. Верховна Рада України прийняла історичний документ виняткового значення для долі українського народу – Акт проголошення незалежності України. У ньому зазначалося: «Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року, продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні, виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами, здійснюючи Декларацію про Державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто проголосувала незалежність України та створення самостійної Української держави – України. Територія України є неподільною і недоторканою. Віднині на території України мають чинність винятково Конституція і закони України. Цей акт набирає чинності з моменту його схвалення».

Проголошення України незалежною державою змусило владу України прискорити процеси організації державних інститутів. Змінилося і ставлення до освітньої політики. У грудні 1991 р. Указом Президента утворене об'єднане Міністерство освіти замість Міністерств народної освіти, вищої і середньої спеціальної освіти та Державного комітету з професійної освіти. Також, в Постанові Верховної Ради Української РСР «Про порядок введення в дію Закону Української РСР «Про освіту» від 18.12.1991 року ми зустрічаємо вже більш конкретні кроки щодо створення власної, незалежної системи освіти. В Постанові зазначається [6]:

- привести рішення Уряду Української РСР у відповідність із Законом Української РСР «Про освіту», забезпечити перегляд і скасування міністерствами та відомствами Української РСР їх нормативних актів, що суперечать цьому Закону;

- протягом року розробити порядок введення нових кваліфікацій і наукових ступенів та встановити відповідність нині діючих кваліфікацій і наукових ступенів до тих, що вводяться згідно із статтями 36, 37 Закону;

- у шестимісячний строк затвердити порядок створення навчально-виховних закладів;

- у тримісячний строк затвердити Положення про атестацію та акредитацію навчально-виховних закладів;

- протягом трьох років провести атестацію навчальних закладів підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів і привести їх структуру у відповідність із Законом;

- розробити і прийняти програму розвитку загальної середньої, професійної та вищої освіти в Українській РСР на період до 2005 року, в якій визначити шляхи реалізації положень Закону Української РСР «Про освіту».

26 грудня 1992 року Верховною Радою України прийнятий новий Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки «Про освіту». Цей закон, а також закони про освіту від 01.01.1993, 04.06.1993 та 30.06.1994 залишаються єдиними по змістовному наповненню. Вони відрізняються лише тими нововведеннями, які пов'язані із законодавчою діяльністю Парламенту та Кабінету Міністрів. Нагадаємо, що у період: жовтень 1992 – вересень 1993 Кабінет Міністрів України очолював Л. Кучма. Умовою заняття цієї посади Л. Кучма поставив отримання на шість місяців практично диктаторських повноважень, зокрема, права видавати прирівняні до законів декрети і призначати керівників регіонів. Саме з Декретами Кабінету Міністрів України «Про податок на прибуток підприємств і організацій»

від 26.12.1992 та «Про оплату праці» від 31.12.1992 пов'язані нові редакції Законів «Про освіту» від 26 грудня 1992 року і 01.01.1993 року.

Таким чином, ми можемо констатувати, що формування освітньої політики в період 1990–1994 року відбувалося на традиціях радянської освіти. Всі зміни, які відбулися в освітній політиці України за цей період не були обумовлені змінами в стратегії освіти. Всі вони були викликані змінами в інших сферах діяльності (політиці, економіки та ін.), тому були лише опосередковані.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990, – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/55-12> (Дата звернення 23.04.2017)
2. Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки «Про освіту» від 23.05.1991 № 1060-XII, – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12/ed19910523> (Дата звернення 23.04.2017)
3. Красняков Є. Державна політика в галузі освіти України: уроки та перспективи розвитку. 25 жовтня 2012, – URL: http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article;jsessionid=29976B8D9EB90F621D61E2DB852DAB7F?art_id=53491&cat_id=44731 (Дата звернення 23.04.2017)
4. Огаренко В. М. Розвиток недержавної вищої школи в Україні (кінець 80-х – 2001 рр.) : автореф. к.и.н. – Запоріжжя: ЗДУ, 2001. – 20 с.
5. Постанова Верховної Ради Української РСР «Про порядок введення в дію Закону Української РСР «Про освіту» від 18.12.1991 року, – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1144-12/ed19921226> (Дата звернення 23.04.2017)
6. Свіжевська С.А. Шлях акредитації в Україні: революція та еволюція, – URL: http://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_dep/statti_akr/akred_v_Ukraine.php (Дата звернення 23.04.2017)
7. Gornitzka A., Maassen P. Hybrid steering approaches with respect to European higher education // Higher Education Policy, Vol. 13, 2000, P. 270.
8. Nezhyva O. Das moderne Hochschulbildungssystem in der Ukraine: die demokratischen Prinzipien // Science progress in European countries: new concepts and modern solutions, proceedings of the 1st International scientific conference. ORT Publishing, March 29–30, 2013. – Stuttgart, 2013.– pp. 164–165.
9. Nezhyva O. Gegenstand der Philosophie der Bildung // Austrian Journal of Humanities and Social Sciences, January-February, 2014, № 1, pp. 114–118.
10. Nezhyva O. Future Ukrainian's Image: modern vision // Philosophy & Cosmology 2015, Vol. 14, P. 175–176.
11. Nezhyva O. Higher education system in modern Germany: social-philosophical analysis // Future Human Image, 2015, №2 (5), pp. 164–170.

REFERENCES:

1. Deklaratsiia pro derzhavnyi suverenitet Ukrainy vid 16.07.1990 [The Declaration of state sovereignty of Ukraine from 16.07.1990], – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/55-12> (Accessed 23.04.2017)
2. Zakon Ukrainiskoi Radianskoi Sotsialistichnoi Respubliki «Pro osvitu» vid 23.05.1991 № 1060-XII [The law of the Ukrainian Soviet Socialist Republic «About education» from 23.05.1991 № 1060-XII], – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12/ed19910523> (Accessed 23.04.2017)
3. Krasniakov Ye. Derzhavna polityka v haluzi osvity Ukrainy: uroky ta perspektyvy rozvytku. [State policy in the field of education in Ukraine: lessons and prospects], 25 zhovtnia 2012, – URL: http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article;jsessionid=29976B8D9EB90F621D61E2DB852DAB7F?art_id=53491&cat_id=44731 (Accessed 23.04.2017)
4. Oharenko V. M. Rozvytok nederzhavnoi vyshchoi shkoly v Ukraini (kinets 80-kh – 2001 rr.) [In the Development of private higher education in Ukraine (late 80s – 2001)] – Zaporizhzhia: ZDU, 2001. – 20 s.
5. Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainiskoi RSR «Pro poriadok vvvedennia v diiu Zakonu Ukrainiskoi RSR «Pro osvitu» vid 18.12.1991 roku [Resolution of the Verkhovna Rada of the Ukrainian SSR «On the procedure for introduction in action of the Law of Ukrainian SSR «On education» dated 18.12.1991 of the year], – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1144-12/ed19921226> (Accessed 23.04.2017)
6. Svizhevska S. A. Shliakh akredytatsii v Ukraini: revoliutsiia ta evoliutsiia [Ukraine

accreditation: revolution and evolution,], – URL: http://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_dep/statti_ukr/akred_v_Ukraine.php (Accessed 23.04.2017)

7. Gornitzka A., Maassen P. Hybrid steering approaches with respect to European higher education // Higher Education Policy, Vol. 13, 2000, P. 270.

8. Nezhyva O. Das moderne Hochschulbildungssystem in der Ukraine: die demokratischen Prinzipien // Science progress in European countries: new concepts and modern solutions, proceedings of the 1st International scientific conference. ORT Publishing, March 29–30, 2013. – Stuttgart, 2013.– pp. 164–165.

9. Nezhyva O. Gegenstand der Philosophie der Bildung // Austrian Journal of Humanities and Social Sciences, January-February, 2014, № 1, pp. 114–118.

10. Nezhyva O. Future Ukrainian's Image: modern vision // Philosophy & Cosmology 2015, Vol. 14, P. 175–176.

11. Nezhyva O. Higher education system in modern Germany: social-philosophical analysis // Future Human Image, 2015, №2 (5), pp. 164–170.

Нежива О. Н., кандидат философских наук, старший преподаватель кафедры современных европейских языков, Киевский национальный торгово-экономический университет (Киев, Украина), E-mail: visnukdnu@i.ua

Формирование образовательной политики Украины в первые годы независимости,

***Аннотация.** В образовательной политике любого государства существует как минимум три приоритета, которые в той или иной степени прописаны на законодательном уровне и по которым можно определять степень совершенства образовательной политики. Речь идет о качестве, эффективности и равенство в образовательной политике. В статье автор рассмотрел особенности формирования образовательной политики в Украине за период 1990–1994 годов. В результате проведенного анализа было установлено, что формирование образовательной политики в период 1990–1994 года происходило на традициях советского образования. Все изменения, которые произошли в образовательной политике Украины за этот период не были обусловлены изменениями в стратегии образования.*

***Ключевые слова:** образование, образовательная политика, политика государства, качество, эффективность, равенства образования.*

Nezhyva O., PhD in philosophical sciences, senior lecturer of the Department of modern European languages, Kyiv national trade-economic University (Kiev, Ukraine), E-mail: visnukdnu@i.ua

Ukrainian educational policy in the early years of independence.

***Abstract.** In education policy of any state there are at least three priorities, which are to some extent spelled out in law and by which one can determine the degree of excellence of educational policy. It is a quality, efficiency and equality in education. In the article, the author examines the features of formation of educational policy in Ukraine for the period 1990–1994. The analysis shows that the formation of educational policy in the period 1990–1994 was happening on the traditions of Soviet education. All the changes which have occurred in the educational policy of Ukraine during this period were due to changes in the strategy of education.*

Thus, the state educational policy in Ukraine almost coincides with the criteria model «rationality-bounded state», which is associated, as noted by the authors of the «interventionist state» hard «state control» system of management education in which «higher education is seen as a means to achieve economic and social objectives».

***Keywords:** education, educational policy, policy, quality, efficiency, equality of education.*